

V tomto článku vám představíme výzkumnou studii od českých autorů Jana Sebastianu Novotného a Petra Okrajka s názvem „Vliv vybraných charakteristik rodinného prostředí na rizikové chování 15letých adolescentů“

Studie si kladla za cíl zjistit vliv určitých charakteristik rodinného prostředí, mezi které zařadila například kouření a užívání alkoholu rodiči, konflikty v rodině, míru zaměstnaností. Na projevy rizikového chování dospívajících potomků. Za rizikové chování studie považovala užívání návykových látek (kouření ,alkohol, drogy, atd) a poruchy chování jako agresivita a jiné poruchy.

Výzkum byl proveden na 1635ti adolescentech ve věku 15 let , z nichž bylo 52% chlapců a 48% dívek. Prostřednictvím dotazníků pro ně, jejich rodiče a osobní lékaře.

Takže jaké byly výsledky ? Nebo jinými slovy, čeho by se rodiče měli pokud možno vyvarovat, případně za které své neřesti a problémy mohou potomci svést vinu na své rodiče?

Jedním z nejzajímavějších zkoumaných jevů bylo, zda užívání cigaret a alkoholu rodiči vede adolescenty k tomu samému. A u cigaret se prokázalo že ano. V rodinách kde kouřil jeden z rodičů byl přibližně o 14% větší podíl kouřících dospívajících než v čistě nekuřáckých rodinách. Nezáleželo však příliš na tom ,zda kouřila matka nebo otec , oba rodiče nebo jen jeden.

Na rozdíl od cigaret se požívání alkoholu rodiči výrazně nepřenáší na jejich potomky. Tento fakt výzkumníci přisoudili tomu, že pro dítě je přeci jen sledování kouření a a s tím spojený zápach mnohem výraznější demonstrací, než pití tekutiny. A také se s alkoholem mohou pojit výrazně negativní zkušenosti spojené opileckým násilím. U cigaret se tak mnohem více projevuje vliv tzv. modelového chování a přejímání „zažívaných vzorců chování“.

Dalším zkoumaným faktorem byly konflikty v rámci rodiny jako jsou hádky či fyzické a jiné týrání.. Zde výzkumníci zjistili relativně výrazný vliv hádek v rodině na užívání cigaret a alkoholu. Kde v problémových rodinách užívalo cigarety a alkohol **o skoro 10%, potažmo 7%** více potomků než v „nekonfliktních rodinách. Vliv byl také zjištěn na samotném chování adolescenta , kdy se rizikové prvky vyskytovaly u takřka dvojnásobného (agresivní chování) a dokonce skoro u 5tinásobného počtu osob (jiné poruchy chování) než u „normálních“ rodin.

Co se týče vlivu zaměstnaností na rizikové chování, tak ten byl zjištěn pouze v rodinách, kde matka pracovala v noci či o víkendech. V těch byl **o cca. 5% vyšší podíl** dospívajících užívajících alkohol nebo cigarety, tak s projevujícím se agresivním chováním. Prakticky totožné výsledky také byly v případech dlouhodobé hospitalizace matky. Výše zmíněná zjištění byla přisouzena snížení výchovného vlivu matky a tedy i její kontroly nad chováním.

Tomuto však trochu může odporovat další zjištění studie, že více jedinců s agresivním chováním se vyskytovalo v rodinách s nezaměstnanou matkou.

Ze studie tak vyplývá ,že potomci skutečně mohou alespoň částečně svést vinu za některé své prohřešky a problémy na své rodiče. Je třeba ale dodat, že studie se nezabývala vlivem širšího sociálního okolí jako jsou vrstevníci nebo školní prostředí. Tyto faktory mohou mít někdy na problémové chování minimálně stejný a někdy i pravděpodobně výraznější vliv (užívání alkoholu a drog).

Ujasněte si prosím, jaký je rozdíl v uvádění rozdílů v procentech a v procentních bodech.

V článku téměř zcela chybí interpretace zjištěných rozdílů – jsou malé? Nebo velké? Čtenáři potřebují k číslům návod. Hrozivě naopak působí formulace o pětinasobném počtu osob. Zkuste méně strašení a více korektního výkladu. Prosím přepracovat.